

Teaching Guide				
Identifying Data				2021/22
Subject (*)	The Spanish Economy		Code	760G01025
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Ferrol)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatory	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía			
Coordinador	Sanchez Quinza-Torroja, Juan Manuel	E-mail	j.quinza-torroja@udc.es	
Lecturers	Sanchez Quinza-Torroja, Juan Manuel	E-mail	j.quinza-torroja@udc.es	
Web				
General description	A materia presenta, desde unha perspectiva estrutural, os trazos básicos da economía española, con especial referencia aos aspectos sectoriais, xeográficos e institucionais.			
Contingency plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A6	Economía e mercado de traballo.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A19	Identificar as fontes de información económica e o seu contido.
A29	Elaborar, implementar e avaliar estratexias territoriais de promoción socioeconómica e inserción laboral.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B4	Capacidade de xestión da información.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B11	Traballo en ámbitos internacionais.
B12	Motivación para a calidad.
B13	Adaptación a novas situacións.

B14	Aprendizaxe autónomo.
B15	Creatividade.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
B19	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B20	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B21	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e soluciós a un público tanto especializado como non especializado.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacóns (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciós baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Identificar, describir e analizar con rigor a realidade socioeconómica española, os seus principais aspectos estruturais, as súas fortalezas e as súas debilidades.	A6 A18	B2 B4 B8 B20 B21	
Interesarse e reflexionar de modo crítico pola situación da economía española, as súas causas, consecuencias e alternativas.	A6 A18 A35	B2 B4 B8 B10 B13 B14 B15 B19 B20 B21	C4
Coñecer o contido e empregar as fontes de información económica relevantes sobre a economía española.	A6 A19 A31	B2 B4 B20 C5 C6 C7	C1 C3
Coñecer, saber interpretar e empregar as fontes de información estatística e os indicadores macroeconómicos relativos á economía española	A6 A18 A31	B1 B2 B4 B8 B14 B20	C1 C3 C6

Transmitir e comunicarse con fluidez, tanto de forma oral como escrita, nun contorno profesional económico, usando a terminoloxía científica e técnica adecuada.	A6 A13 A31	B19 B21	C1 C3 C8
Comprender e realizar informes e diagnósticos sobre a situación da economía española.	A6 A13 A19 A29 A31	B1 B2 B4 B8 B9 B12 B15 B19 B20 B21	C1 C3 C8
Enmarcar a economía española nas dimensións das economías mundial e europea, coñecendo as relacións daquela con estas.	A6	B10 B11 B17	

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1: OS FACTORES PRODUCTIVOS	1) O territorio español e os seus recursos naturais 2) Evolución demográfica e movementos migratorios en España 3) Capital físico, capital humano e capital tecnolóxico da economía española
TEMA 2: O PIB.	1) Concepto das principais macromagnitudes 2) Análise sectorial da oferta 3) Análise desde a óptica da demanda 4) Fases da economía española dende 1975 ata a actualidade
TEMA 3: A DISTRIBUCIÓN DA RENDA.	1) A distribución factorial da renda 2) Distribución persoal da renda e desigualdades sociais 3) A distribución espacial o xeográfica
TEMA 4: ANÁLISIS SECTORIAL DA ECONOMÍA ESPAÑOLA.	1) Ámbito e características do sector primario. A PAC 2) Ámbito e características do sector secundario 3) Ámbito e características do sector terciario
TEMA 5: O MERCADO DE TRABALLO.	1) Enfoques teóricos sobre o mercado de traballo 2) A poboación española e a actividade económica 3) Emprego e desemprego: etapas e factores explicativos 4) A política de emprego e as reformas do mercado laboral
TEMA 6: O SECTOR EXTERIOR E OS ASPECTOS MONETARIOS.	1) A balanza de pagamentos: concepto e estrutura 2) As operacións por conta corrente 3) As operacións por conta de capital e financeira

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	A6	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A6 A18 A19 A35 B4 B10 B11 B12 B17 C3 C4 C5 C6 C7 C8	33	35	68

Multiple-choice questions	A6 A13 A18 A19 A29 A31 B21 B20 B19 B15 B14 B13 B11 B9 B8 B4 B2 B1 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	30	34
Mixed objective/subjective test	A6 A13 A18 A31 B1 B2 B4 B8 B19 B20 C1	2	40	42
Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies

Methodologies	Description
Introductory activities	O profesor presentará a materia ao estudiante e, se fose o caso, avaliará os seus coñecementos previos
Guest lecture / keynote speech	O profesor explicará contidos básicos da materia mediante exposicións orais complementadas con medios audiovisuais e preguntas dirixidas aos estudiantes, ca finalidade de transmitir coñecementos e orientar a aprendizaxe.
Multiple-choice questions	Haberá 2 probas tipo test constituídas por varias respuestas das que só unha será verdadeira relativas á materia explicada nas clases maxistrais. As contestacións erróneas será penalizadas. Terán unha puntuación do 15% cada unha.
Mixed objective/subjective test	Proba escrita sobre os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos sobre a economía española. Trátase dos exames oficiais da materia, durante os períodos de exames. Avaliarase o coñecemento dos contidos teóricos e prácticos da materia. Poderá haber preguntas de resposta breve, de respuesta múltiple, prácticas etc. A puntuación será dun 70% da nota final.

Personalized attention

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	O estudiante pode recibir atención personalizada para resolver as suas dúbidas sobre a materia, principalmente nas tutorías a través do correo electrónico, Moodle ou Teams en encontros virtuais programados previamente. Para os estudiantes con reconocimento de dedicación a tempo parcial e exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de tutorías compatible coa sua dedicación.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Mixed objective/subjective test	A6 A13 A18 A31 B1 B2 B4 B8 B19 B20 C1	Unha ao final do curso. Realizarase en período de exames. Valorarase o coñecemento dos contidos da materia.	70
Multiple-choice questions	A6 A13 A18 A19 A29 A31 B21 B20 B19 B15 B14 B13 B11 B9 B8 B4 B2 B1 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2 ao longo do curso, sobre a materia programada. Valorarase en gran medida o esforzo persoal e a aprendizaxe continua.	30

Assessment comments

1. NORMATIVA

DE AVALIACIÓN:

1. Condicions

de avaliación: Está prohibido acceder ao aula do exame con calquera dispositivo que permita a comunicación con o exterior e almacenamento de información.

2. Identificación

do estudiante: O estudiante ha de acreditar a súa personalidade dacordo coa normativa vixente.

2. TIPOS DE

CALIFICACIÓN:

1. Calificación de

no presentado: Corresponde ao alumno, cando so participe en actividades de avaliación que tengan unha ponderación inferior ao 20% sobre a calificación final, coa independencia da calificación alcanzada.

2. Estudantes

con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial, aínda que estén exentos de asistencia, serán evaluados cos mesmos criterios que os alumnos a tempo completo.

3. OPORTUNIDADES

DE AVALIACIÓN:

1. Primeira

oportunidade: aplicaranse os criterios de avaliación anteriormente indicados nesta sección.

2. Segunda

oportunidade: Os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación.

3. Convocatoria adiantada: As condicións de avaliación da oportunidade adiantada (art. 19 das Normas de Avaliación, Revisión e Reclamacións das Cualificacións dos Estudos de Grao e Mestrado Universitario) serán específicas para esta oportunidade. Esta será evaluada por medio dunha proba mixta que supondrá 100 % da calificación final

Sources of information

Basic	<p>Alonso, J.A. (dir.) (2015). Lecciones sobre economía mundial. 7ª edición. Civitas, Madrid.García Delgado, J. L. y Myro, R. (dirs.) (2017): Lecciones de economía española, 13ª edición, Civitas, Madrid.García de la Cruz, J. M. (coord.) y Ruesga, S. (dir.) (2014): Economía española: estructura y regulación, 2ª edición, Thomson, Madrid.González Moreno, M. (dir.); Martínez, F.; García, M. M.; Melchor, E.; Genaro, D. y Camacho, J. A. (2013): Temas de economía española, 5ª edición, Tirant Lo Blanch, Valencia.Espínola, J. R. de(2009): Crecimiento y crisis de la economía española (1995-2008) , Universitas, Madrid.LLadós, J.; Torrent, J. y Vilaseca, J. (2005): Análisis de la economía española: hacia un nuevo modelo de crecimiento, UOC, Barcelona.Martín Mayoral, F. (coord.) (2009): Manual de economía española: teoría y estructura, Pearson Prentice Hall, Madrid.Navarro, V.; Torres, J. y Garzón, A. (2011): Hay alternativas: propuestas para crear empleo y bienestar social en España, Sequitur, Madrid. Disponible en http://www.vnavarro.org/wp-content/uploads/2011/10/hayalternativas.pdfRallo, A.; Guzmán, J. y Santos, F. J. (coords.) (2001):Curso de estructura económica española, Pirámide, Madrid.Trigo, J. (2005): Ensayos sobre la economía española en el siglo XXI, Gestión 2000, Barcelona.Vallés Ferrer, J. (dir.), Fernández Amador, O. y Caraballo, Mª Angeles (coords.) (2009): Economía española, McGraw-Hill, Madrid.</p>
Complementary	<p>Bibliografía de prácticas:Conde, F. J. y González, S. (1998): Indicadores económicos, Pirámide, Madrid.Delgado, M. J.; De Diego, D. y Peligros, M. C. (2000): Ejercicios de economía aplicada, Ariel, Barcelona.Economist, The (1992): La guía de los números: cómo interpretar las cifras en los negocios, Ediciones del Prado, Madrid.Genaro Moya, Mº D. (2005): Economía aplicada: introducción teórica y práctica, 2ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia.Jiménez, J. C.; Fernández-Otheo, C. M. y Garrido, A. (eds.) (2001): Ejercicios y prácticas de economía española, 5ª edición, Civitas, Madrid.Muñoz, C. et alii (2007). Las cuentas de la nación II. Ejercicios, Civitas, Madrid.Picazo, A. J. (coord.) y otros (2003): Prácticas de economía española, Civitas, Madrid.Portela, P. (dir.) (1996): Directorio de fuentes de información de la economía española, Crítica., Barcelona.Informes y fuentes estadísticas de la economía española:Anuario Estadístico (anual); EUROSTAT, Luxemburgo.Anuario estadístico (varios años); Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Madrid.Anuario estadístico de España (anual); INE, Madrid.Balanza de pagos de España (anual); Banco de España, Madrid.Comercio exterior: Anuario estadístico (anual); Eurostat, Luxemburgo.Contabilidad Nacional de España (anual); INE, Madrid.Contabilidad Regional de España (anual); INE, Madrid.Cuentas de las Administraciones Públicas (anual); Ministerio de Hacienda, Madrid.Cuentas financieras de la economía española (anual); Banco de España, Madrid.El stock de capital en España y su distribución territorial (varios años), Fundación BBVA, Bilbao.Encuesta de Población Activa (trimestral); INE, Madrid.Encuesta de salarios en la industria y los servicios (trimestral); INE, Madrid.Encuesta industrial (anual); INE, Madrid.Encuesta sobre la innovación tecnológica en las empresas (varios años); INE, Madrid.Estadísticas del Comercio Exterior de España (mensual); AEAT, Madrid.European Economy (trimestral); Comisión Europea, Bruselas.Indicadores económicos (mensual); INE, Madrid.Informe Anual (anual); Banco de España, Madrid.Informe económico (anual); Fundación BBVA, Bilbao.Informe mensual (mensual); La Caixa, Barcelona.Memoria sobre la situación socioeconómica y laboral de España (anual); CES, Madrid.Renta nacional de España y su distribución provincial (bianual); Fundación BBVA, Bilbao.Síntesis de Indicadores Económicos (mensual); DGPC del Ministerio de Economía.Tabla Input-Output de la economía española (varios años); INE, Madrid.Sitios web de organismos e instituciones de la economía española:Banco de España: http://www.bde.esBCE: Banco Central Europeo: http://www.ecb.intCES: Consejo Económico y Social: http://www.ces.esDAIE: Departamento de Aduanas e Impuestos Especiales: http://www.aeat.esEurostat: http://www.europa.eu.int/en/comm/eurostat/serven/home.htmFundación BBVA: http://www.bbva.esINE: Instituto Nacional de Estadística: http://www.ine.esMinisterio de Economía: http://www.mineco.esMinisterio de Hacienda: http://www.minhac.esServicio de Estudios de La Caixa: http://www.lacaixa.esUnión Europea: http://www.europa.eu.int</p>

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Introduction to Economics/760G01002

Business and Economics/760G01007

Descriptive Statistics /760G01018

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

É importante a lectura de prensa e revistas económicas. Porase ao dispor do/a estudiante materiais varios na fotocopiadora e/ou en Moodle. Recomendacións Sostenibilidade Medio Ambiente, Persoa e Igualdade de Xénero: Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol": 1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, de se realizar en papel:- Non se empregarán plásticos. - Realizaranse impresións a dobre cara. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a impresión de borradores.2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais 4.- Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos os性別s, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas?) 5.- Traballaráse para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influírse na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade 6. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas 7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.